

JÄSENALOITE PEVISA-OHJELMASTA WHIPPET-HARRASTAJIEN KEVÄTVUOSIKOKOUKSEEN
11.4.2026

Whippet-Harrastajien hallituksen nimittämän PEVISA-työryhmän vetämänä toteutetussa osallistavassa prosessissa tuotettiin alustava esitys whippetien PEVISA-ohjelmaksi. Hallitus muokkasi tämän esityksen pohjalta yhdistyksen varsinaisen esityksen, jonka hyväksymisestä äänestetään kevätkuokouksessa 11.4.2026 Hallituksen esitys sisältää rodulle keskeisimmät terveystutkimukset: sydänuhtran, selkävauksen ja silmätutkimuksen. Katsomme kuitenkin, että sekä sekätutkimuslausunnon raja-arvo, että monimuotoisuutta ylläpitävä ehto edistää tehokkaammin jalostuksen tavoiteohjelman tavoitteiden toteutumista.

Esitämme kokoukselle, että rotuun hyväksytään uusi PEVISA-ohjelma kaudelle 2027–2031, jonka ehtona on

1. Tutkimus: Lonkkaniveldysplasia, HD

Ei raja-arvoa. Kuvaus aikaisintaan 12kk iässä.

2. Tutkimus: Selkätutkimuslausunto, VA ja LTV

Raja-arvo: LTV1-4 yhdistettävä LTV0

3. Tutkimus: Sydämen ultraäänilausunto

Laaja rodunomainen tutkimus näiden sairauksien varalta: MMVD, DCM

Ei raja-arvoa. Tutkimustulos voimassa 24kk. Tutkimuksen alaikäraja 24kk

4. Tutkimus: Silmätarkastuslausunto

Alaikäraja tutkimukselle 12kk, lausunnon voimassaoloaika 24kk.

Diagnoosin 'Lasiaisen rappeuma' saanut koira paritettava ko.sairauden suhteen terveeseen koiran kanssa.

5. Tutkimus: Monimuotoisuutta ylläpitävä ehto

Rekisteröitävien jälkeläisten enimmäismäärä 40 pentua / koira, joista korkeintaan 15 pentua alle 5 vuoden iässä tapahtuneesta astutuksesta.

6. Ulkomaisia uroksia ja jalostuslainanarttuja koskevat poikkeusluvut:

Koskee uroksia (2 pentuetta) ja narttuja (1 pentue)

Monimuotoisuutta ylläpitävän ehdon osalta hallitus päätyi nostamaan rekisteröitävien jälkeläisten enimmäismäärää (40 pentua / koira -> 60 pentua / koira) sekä jälkeläismäärän ikäporrastusta (15 pentua alle 5 vuoden iässä tapahtuneesta astutuksesta -> 20 pentua). Hallitus mainitsee perusteluissaan tämän olevan linjassa rodun Jalostuksen tavoiteohjelman kanssa (elinikäinen jälkeläismääräsuositus 3–5 % rekisteröintimäärästä, on 40–67 jälkeläistä, s. 54). Whippetien uudessa JTO:ssa jälkeläismäärärajoitetta käsitellään useissa kohdissa (s. 4, 14, 19, 54 ja 62). Valitettavasti hallituksen siteeraamassa kohdassa

jälkeläismäärärajoitukseen on virheellisesti poimittu pienilukuisten rotujen suositus. Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on suurilukuisissa roduissa, joihin whippet rekisteröintimäärien puolesta selvästi lukeutuu, enintään 2–3 % laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimääristä (JTO s. 14). JTO:ssa on korostettu jälkeläismäärärajoitusta jalostussuosituksissa (45 pentua) ja esitetty iän mukaan porrastetun jalostuskäyttörajoituksen sisällyttämistä PEVISA-ohjelmaan. JTO *ei* kokonaisuutena virheellisestä kirjauksesta huolimatta tue elinikäisen jälkeläismäärän nostoa hallituksen esittämälle tasolle, joka antaa väärän viestin monimuotoisuuden ylläpitämisen keinoista. Whippetien rekisteröintimäärä 2022–2025 on 1288 kpl, joten suositus kestävästä elinikäisestä jälkeläismäärästä on 26–39 jälkeläistä.

Rodussa urosten jalostuskäyttömäärät ovat pääosin pysyneet maltillisina ja esitetyn ehdon merkityksellisyys nojaakin ikäporrastukseen. Urosten jalostuskäytön iän nostaminen auttaa vastustamaan myöhemmällä iällä ilmenevien sairauksien ja vikojen esiintymistä, joista erityisesti sydämen läppävika (mmvd) on whippeteille tyypillinen. Pahimmillaan hallituksen ehdotus - yhteensä 60 pentua ja 20 alle 5-vuotiaana antaa "luvan" käyttää ensin a) nuorta koiraa runsaasti ja b) käyttää sitä lisää ylikäyttöön asti vanhempana. Työryhmän ehdotus 15 jälkeläistä alle 5-vuotiaana on mielestämme sopivasti 2–3 pentuetta (viimeinenkin pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan). Tällä jälkeläismäärällä nähdään jo mitä uros jättää.

Selkätutkimuksen osalta hallitus on poistanut työryhmän esityksessä olleen, SKL:n suosituksen mukaisen raja-arvon LTV1-4 on yhdistettävä LTV0 tuloksen saaneeseen koiraan. Hallitus perustelee poistoa lisätiedon tarpeella LTV-muutosten periytymisestä ja kliinisestä merkityksestä rodulle. Katsomme, että seulontatutkimus ja SKL:n laatimat jalostussuosituksia LTV:n suhteen perustuvat vankkaan tieteelliseen näyttöön. Myös whippetien pentueille tehty tarkastelu (esitetty luustoihaiheissa PEVISA-tilaisuudessa ja alustavan esityksen esittelyn yhteydessä) osoittaa suosituksen noudattamisen olevan edellytys rodun selkätilan kääntämiseksi paremmaksi LTV:n osalta. Valmistelemaan työhön osallistuneen jäsenistön enemmistö piti yleisesti selän raja-arvoa tärkeänä eikä kyselyn mukaan ollut halukas luopumaan siitä.

Edellä esitetyn pohjalta pidämme perusteltuna esittää työryhmän laajalti kannatusta saaneen ohjelmaesityksen ottamista vaihtoehdoksi kevätkokouksen jäsenäänestykseen, seuraavassa esitetyin muutoksin. Sydämen ultraäänitutkimukseen on päivitetty hallituksen ajantasainen tieto alaikärajan nostosta 12 kuukaudesta 24 kuukauteen, minkä johdosta erillinen ehto astutushetkellä vaadittavasta vähimmäisiästä voidaan poistaa. Lisäksi hallituksen esitykseen lisäämä ehto lasiaisen rappeuma diagnoosin saaneen koiran parittamisesta sairauden suhteen terveen koiran kanssa on valmistelutyössä jäsenistöltä saadun tahtotilan mukainen ja lisätty esitykseen.

Alla olevassa taulukossa on vertailu tämän aloitteen esityksen ja hallituksen esityksen välillä:

#	Jäsenaloite	Hallituksen esitys
1.	Tutkimus: Lonkkaniveldysplasia, HD Ei raja-arvoa. Kuvaus aikaisintaan 12kk iässä.	-
2.	Tutkimus: Selkätutkimuslausunto, VA ja LTV <i>Raja-arvo: LTV1-4 yhdistettävä LTV0</i>	Tutkimus: Selkätutkimuslausunto, VA ja LTV Alaikäraja tutkimukselle 12kk
3.	Tutkimus: Sydämen ultraäänilausunto Laaja rodunomainen tutkimus näiden sairauksen varalta: MMVD, DCM Ei raja-arvoa. Tutkimustulos voimassa 24kk. Tutkimuksen alaikäraja 24kk	Tutkimus: Sydämen ultraäänilausunto Laaja rodunomainen tutkimus näiden sairauksen varalta: MMVD, DCM Ei raja-arvoa. Tutkimustulos voimassa 24kk. Tutkimuksen alaikäraja 24kk
4.	Tutkimus: Silmätarkastuslausunto Alaikäraja tutkimukselle 12kk, lausunnon voimassaoloaika 24kk. Diagnoosin 'Lasiaisen rappeuma' saanut koira paritettava ko.sairauden suhteen terveeseen koiran kanssa.	Tutkimus: Silmätarkastuslausunto Alaikäraja tutkimukselle 12kk, lausunnon voimassaoloaika 24kk. Diagnoosin 'Lasiaisen rappeuma' saanut koira paritettava ko.sairauden suhteen terveeseen koiran kanssa.
5.	Monimuotoisuutta ylläpitävä ehto Rekisteröitävien jälkeläisten enimmäismäärä 40 pentua / koira, joista korkeintaan 15 pentua alle 5 vuoden iässä tapahtuneesta astutuksesta.	Monimuotoisuutta ylläpitävä ehto Rekisteröitävien jälkeläisten enimmäismäärä 60 pentua / koira, joista korkeintaan 20 pentua alle 5 vuoden iässä tapahtuneesta astutuksesta.
6.	Ulkomaisia uroksia ja jalostuslainanarttuja koskevat poikkeusluvut: Koskee uroksia (2 pentuetta) ja narttuja (1 pentue)	Ulkomaisia uroksia ja jalostuslainanarttuja koskevat poikkeusluvut: Koskee uroksia (2 pentuetta) ja narttuja (1 pentue)

Aloitteen tekijät ovat Whippet-Harrastajien PEVISA-työryhmän / jalostustoimikunnan jäseniä.

Marina Aaltio

Eevi Haaja

Riikka Keskinen

Marjut Manka

Anne Myller

Anu Prinkkilä

Jenni Ranki

Liisa Schreibmaier